

Voorzitter, ik las vanuit Omdenken laatst een citaat van Séraphine Roux waarmee ik mijn betoog wil beginnen: “Als je iets wilt oplossen moet je gek genoeg niet naar de juiste oplossing, maar naar het juiste probleem zoeken.” Laten voor wat betreft de begroting voor 2022 dus eens niet kijken of we de juiste, betaalbare oplossingen hebben gevonden, maar bepalen of we wel de juiste problemen benoemen zodat we die kunnen gaan aanpakken.

Een begroting geeft de financiële effecten van beslissingen weer en is daarmee feitelijk een beleidsinstrument om financiën te borgen. Uiteraard dient een gemeente haar huishoudboekje op orde te hebben. D66 is een genuanceerde club maar we zijn niet naïef: zonder financiële middelen kan er simpelweg geen uitvoering worden gegeven aan de maatregelen, taken en diensten die de gemeente oppakt en uitvoert.

Voorzitter, we leven echter niet in een wereld waar de grote problemen waar we voor staan zijn op te lossen door beleidsstukken te schrijven en daarbij dan onze financiën goed op orde te hebben. Wat hebben inwoners eraan dat we tegen hen zeggen: “De financiële basis van de gemeente Renkum is op orde, hoor. Ga maar rustig slapen.” Terwijl er nu in de Renkumse dorpen geen betaalbare woning meer te vinden is voor de volgende generatie. Terwijl de heidevelden en bossen die ons een gezonde en prachtige leefomgeving bieden verschromen door uitdroging en stikstofneerslag. Terwijl iedereen, jong en oud, dagelijks hard moet werken om de zorg en aandacht te krijgen die nodig is en tegelijkertijd de dagelijkse boodschappen gedaan moeten worden. Een concreet voorbeeld hierbij is de ondertunneling van het spoor in Wolfheze. Dat is qua sluitende begroting niet voor elkaar te krijgen terwijl wat D66 betreft de verkeersveiligheid in Wolfheze voorop moet staan en er dus, ook door de gemeente Renkum, geld moet worden vrijgemaakt om die ondertunneling zo snel mogelijk te realiseren.

Wat ik wil zeggen is dat we de balans moeten blijven zoeken tussen welvaart en welzijn. We zullen moeten erkennen dat als we steeds meer willen hebben we ook steeds meer kwijt kunnen raken. Niet alleen in materiële zin. We raken ook steeds meer kwijt aan onbetaalbare waarden die het leven de moeite waard maken. Gezond zijn en bewegen, natuur- en landschapswaarden, onderlinge verbondenheid, kunst- en cultuurbeleving, persoonlijke ontwikkeling ... het zijn allemaal vormen van welzijn die we steeds meer onder de noemer welvaart zijn gaan scharen. We koesteren, terecht, die welvaart waar hard voor gewerkt is door inwoners, ondernemers, vrijwilligers, ouderen en jongeren. Welvaart waar iedereen dus zijn steentje aan heeft bijgedragen en aan bijdraagt. Het gemeentelijk op peil houden van die welvaart leggen we jaarlijks financieel vast in een begroting ... Ik hoop dat we dat uiteindelijk doen om het welzijn te verbeteren voor iedereen en niet alleen voor onze welvaart.

Voorzitter, met de problemen waar we nu voor staan, staat ons welzijn onder steeds grotere druk. Het lijkt wel of we alleen nog maar bezig zijn met het rennen van crisis naar crisis: de

woningmarkt, het klimaat, energie, vluchtelingen, Corona, eenzaamheid, gezondheid, onderwijs ... Basale behoeften van iedereen die onder druk staan. De mensen buiten de muren van dit gemeentehuis zijn dus niet bezig met de begrotingscijfers. Ze weten meestal niet eens of de gemeente het in financiële zin zwaar heeft of niet. Zij zijn bezig met het leiden van hun levens en verwachten alleen dat de gemeente daarbij haar bijdrage levert en die levens helpt in goede banen te leiden. D66 wil wat dat betreft dat er meer prioriteit van de gemeente Renkum komt te liggen bij het onderwerp 'wonen'. Er moet een gemeentelijk plan komen, waarin duidelijk wordt waar, voor wie en welke woningen de komende jaren worden gebouwd. De gemeente moet actiever de doorstroming op de Renkumse woningmarkt stimuleren. Dat kan door het splitsen van woningen en het bouwen van woningen bij bestaande woningen eenvoudig mogelijk te maken en door innovatieve plannen voor nieuwe, alternatieve woonvormen als tiny houses, ecologische woningen en parapluwoningen zo snel en eenvoudig mogelijk door te laten gaan.

We moeten daarbij, meer dan we nu doen, over de grenzen van dit gemeentehuis heen gaan kijken. Het college, deze gemeenteraad en vooral ook de gemeentelijke organisatie werken keihard om vanuit maatschappelijke betrokkenheid het beste voor de Renkumse inwoners te doen. Daar bestaat geen twijfel over wat D66 betreft. Wel ligt er volgens ons zorg op het vlak van het 'navelstaren'; we gaan erg op in het nadenken over onszelf. Deze raad, het college en de gemeentelijke organisatie zijn voortdurend veel en intensief bezig met het oplossen van grote en kleine crisissen in eigen huis. Buiten de belevingswereld van de Renkumse inwoners om. We praten over onze bestuurscultuur; over "de gang van zaken" en "onze manier van doen". We schrijven moties om processen te verbeteren, sommigen vinden dat "er echt iets moet gebeuren in Renkum omdat anders alles uit elkaar valt" en met enige regelmaat noemt iemand als er dan daadwerkelijk iets gebeurt dat "een puinhoop". We willen steeds beter geïnformeerd worden over nagenoeg alles, ondervragen elkaar in onderzoekscommissies en spreken uit dat het allemaal nog beter kan en dus beter moet. We praten over wat er in onze ogen verkeerd is gegaan, verkeerd gaat of verkeerd lijkt te gaan. Maar op die manier creëren we een gevoel alsof we voortdurend in crisis zijn. En als je permanent in crisis bent, is dat 'in crisis zijn' het nieuwe normaal. We kunnen het ons echter helemaal niet veroorloven voortdurend in crisis te zijn en steeds de nadruk leggen op wat er fout is gegaan. We moeten wat D66 betreft gaan praten over wat goed gaat. Ons afvragen hoe dat komt, daarvan leren en het dan gewoon vaker zo gaan doen. D66 wil weer optimistisch en hoopgevend gaan werken aan de toekomst van Renkum.

Voorzitter, D66 wil dat er dan veel meer toekomstgerichte, inhoudelijke debatten met elkaar gevoerd gaan worden. Waar gaat het nou eigenlijk echt over in Renkum? Morgen, volgend jaar, over 20 jaar? D66 vindt dat er in dit gemeentehuis over het algemeen prima wordt gedaan wat nodig is. Er gaat vooral veel goed! We zullen vanuit die gedachte meer moeten gaan samenwerken met anderen. Met onze buurgemeenten. In de regio. Binnen provinciale en landelijke kaders. Maar vooral ook met de inwoners, ondernemers, vrijwilligers en organisaties die in de Renkumse dorpen continu actief zijn. Alleen als we effectief de verbinding opzoeken en de handen ineenslaan, met respect voor al onze verschillende achtergronden en beweegredenen, kunnen we samen de juiste stappen zetten naar een goede toekomst voor iedereen. We willen aan de slag met wonen, gezondheid, klimaat, persoonlijke aandacht, duurzame veiligheid, goed onderwijs en goede kinderopvang. We willen werken aan een toekomst met gelijke kansen voor iedereen, ongeacht afkomst,

identiteit, leeftijd of beperking en eerlijk verdeeld over alle generaties. Daarbij laten we iedereen vrij, maar niemand vallen.

Voorzitter, We zitten hier omdat onze inwoners het verdienen dat we, na goede, scherpe, op inhoud gerichte beraadslaging de beste beslissingen nemen voor hun levens. Zo is voor D66 Renkum het behoud van de bibliotheken in de dorpen Renkum en Oosterbeek altijd al een belangrijk speerpunt. Omdat de aanwezigheid van een bibliotheek in de buurt de levens van inwoners aantoonbaar verbetert. Het is een voorziening waar werkelijk iedereen welkom is en niemand wordt uitgesloten. Het is een plek in het dorp waar ruimte is voor educatie en zelfontwikkeling. Een plaats waar mensen elkaar ontmoeten en ontspanning vinden. Waar via taalprogramma's en huiswerkbegeleiding de taal- en leesvaardigheid voor kinderen en taalarme inwoners verbeterd kan worden. Een plek waar culturele activiteiten plaatsvinden die de lokale kunst- en cultuursector op de kaart zetten. Het belang van de aanwezigheid van een bibliotheek in de gemeenschap kan kortom niet worden overschat. De bibliotheek staat voor alles waar D66 ook voor staat. Om dat belang duidelijk te maken wil D66 dan ook dat er snel duidelijkheid komt over de huisvestingsmogelijkheden voor de bibliotheken in Renkum en Oosterbeek. Onduidelijkheid daarover betekent namelijk onduidelijkheid over de financiering van beide bibliotheken. Binnen het citaat van Séraphine Roux gaat het er hier dus ook vooral om dat de juiste problemen snel worden gevonden en benoemd om tot de juiste oplossing voor de bibliotheek te komen en niet dat we voor snelle, financiële quick-wins gaan die op langere termijn niets tot weinig oplossen. Uitgangspunt voor D66 is en blijft het zorgen voor de aanwezigheid van een bibliotheek in de dorpen Renkum en Oosterbeek. Daar hebben we dan ook een motie voor opgesteld.

Verder komt D66 met twee moties en enkele vragen. We geloven dat we daarmee bij deze begroting voor nu het welzijn voor de inwoners van Renkum voldoende kunnen verbeteren zonder de gemeentelijke organisatie teveel te belasten.

We hebben een motie opgesteld waarin we het college oproepen de verkeersveiligheid van fietsers en voetgangers prioriteit te geven door 30 kilometer als maximale snelheidsnorm aan te houden binnen de bebouwde kom van onze dorpen en deze maximumsnelheid in eerste instantie in te voeren bij het opnieuw inrichten van een gebied en bij groot onderhoud van wegen/riolering.

Ook is er een motie die we samen met GL en PvdA indienen waarin we het college verzoeken om in 2022 de regels over kap, behoud, bescherming, handhaving en compensatie van bomen en ook de waardevolle bomenlijsten te evalueren en te actualiseren in samenspraak met inwoners, betrokken organisaties en de raad.

Ten slotte: in mei 2020 nam de gemeenteraad de motie 'Opvang Vluchtelingenkinderen' aan waarin het college werd opgeroepen zich als gemeente Renkum aan te sluiten bij de "Coalition of the Willing" en een veilige plek binnen onze gemeente aan te bieden voor de kinderen uit de Griekse opvangkampen. Het college werd verzocht in gesprek te gaan met de (crisis)opvanginstanties, hulporganisaties voor vluchtelingen en de kerken om van hen te horen wat er nodig en mogelijk is qua vluchtelingenopvang in de gemeente Renkum. Nu de Taliban de macht in Afghanistan hebben overgenomen en het in dat land weer zeer onveilig is wordt opnieuw een appèl gedaan op ons en moeten we onze humanitaire hulp bieden en opvang voor vluchtelingen regelen. Dat zal, hoe verschrikkelijk dat ook is, in de toekomst zeker vaker het geval zijn. Graag horen wij van het college hoe de gemeente Renkum zich

opstelt in het geval van de vluchtelingenopvang. Meer specifiek wil D66 weten hoe jongeren en kinderen worden opgevangen en wat dit betekent voor de scholen, gemeentelijke organisaties en de huisvesting van deze specifieke groep vluchtelingen.

Voorzitter, ik startte mijn betoog met een citaat van Séraphine Roux. Het juiste probleem is wat D66 betreft gevonden: we creëren zelf teveel crisissen en moeten meer samenwerken om zaken op te pakken die opgepakt moeten worden.

Tot zover